

**ยุทธศาสตร์ชาติของนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
ในหลักสูตร วปอ.รุ่นที่ 44 และหลักสูตร ปรอ.รุ่นที่ 14
ประจำปีการศึกษา 2544 – 2545**

**ณ ห้องประชุมธนาคารทหารไทย จำกัด(มหาชน) สำนักงานใหญ่
วันจันทร์ที่ 9 กันยายน 2545 เวลา 15.25 น.**

ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพครับ วันนี้ผมคิดว่าท่านทั้งหลายคงคิดอย่างผมว่า กิจกรรมที่นักศึกษา วปอ.4414 ได้ทำกันวันนี้ ได้สะท้อนให้เห็นถึงความร่วมคิดร่วมทำ และที่สำคัญคือหลักสูตรได้สอนให้รู้จักคิดในเชิงยุทธศาสตร์ เพราะว่าจุดอ่อนของประเทศไทยเราหรือจุดอ่อนขององค์กรทุกองค์กรคือการขาดวิธีคิดอย่างมียุทธศาสตร์ เพราะฉะนั้นการจะมีวิธีคิดอย่างมียุทธศาสตร์นั้นต้องรู้จริงกับข้อมูล และรู้จริงกับสถานะแวดล้อม ผมขอใช้ภาษาของวปอ. ถ้าเรารู้จริงแล้วเราก็จะคิดอะไรที่จะวางยุทธศาสตร์ในการเดิน ถ้าคนเราไม่มีทิศทางในการเดิน ไม่มียุทธศาสตร์ในการเดินนั้นจะเดินสะเปะสะปะ ขาดพลังขาดทิศทางและอาจจะเสียหายในที่สุด เท่าที่เห็นก็ค่อนข้างจะมีวินัยมาก เอนโยบายของรัฐบาลมารวบรวมเป็นยุทธศาสตร์ ผมถึงบอกว่าถ้อยคำที่ใช้ (Terminology) หลาย ๆ อย่างคุ้น ๆ หูผมอยู่ ก็เป็นสิ่งที่ดี อย่างน้อย ๆ ผมก็ได้มาฟังแนวคิด ทำให้ผมสบายใจในระดับหนึ่งว่าหลายอย่างเราอยู่ในทิศทางเดียวกัน เราคิดเหมือนกัน

ผมอยากจะเพิ่มเติมเพื่อท้าทายความคิดท่านต่อ เพื่อท่านจะไปคิด เพราะผมรู้ว่าท่านจะต้องมีการพบปะกันรายเดือน เพื่อจะคิดต่อ บางคนอาจจะอยู่ในราชการ บางคนอาจจะอยู่นอกราชการ เพื่อที่จะเอาภาพทั้งหลายที่ผมมองเห็น และเอาไปเพื่อท่านจะคิดต่อ คือการมองยุทธศาสตร์ชาติ เราคงต้องดูว่าภายในเรามีอะไรที่อยากจะฝากท่านคิด แล้วก็รอบตัวเราและแน่นอนไถลออกไปก็คือทั้งโลก สิ่งที่เป็นปัญหาลอดลอดเวลานี้ของประเทศไทยคือเราเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจที่ต่างกันของคนของสังคมสองสังคม แต่ทุกครั้งที่เวลาเราจะใช้นโยบายเศรษฐกิจอะไร เรามักจะใช้นโยบายเดียวกันเพื่อครอบคลุมทั้งสองสังคม แล้วนโยบายเศรษฐกิจส่วนใหญ่ลอกเลียนประเทศทางตะวันตกมาใช้ จึงเป็นจุดที่ไปขยายช่องว่าง ยิ่งทำยิ่งขยายโดยที่ไม่รู้ตัว นี่คือปัญหา

ความยากจนในประเทศที่แก้ไขไม่หาย ทั้ง ๆ ที่รายได้วันนี้มากกว่าเมื่อวาน แต่ยังถือว่ายากจนเพราะได้ไม่ทันกับค่าใช้จ่าย เพราะฉะนั้นนโยบายตรงนี้เป็นสิ่งที่ท้าทายมากถึงการใช้นโยบายที่เหมาะสมกับประเทศที่มีสองระบบในตัวเอง นี่คือจุดหนึ่งที่ยากจะฝากไว้ แล้วความยากจนจะเชื่อมโยงไปถึงเรื่องของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร เพราะปัญหาความยากจนที่มีอยู่มาก เวลาจนแล้วจนทุกอย่างจน ปัญญาด้วย เมื่อจนปัญญาแล้วสิบเบี้ยโกสุมือก็ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างขาดความรับผิดชอบ แล้วก็ทำลายสิ่งแวดล้อมอย่างขาดความรับผิดชอบ เพราะความที่ต้องการเพียงแค่อูรอด นี่คือปัญหาหนึ่งที่ท้าทายเราอยู่ แต่เรื่องนี้ผมคิดวิธีหมดแล้ว แต่ต้องใช้เวลา บางอย่างส่งไปเมื่อปีที่แล้ว วันนี้เพิ่งขยับ นี่คือการระบบราชการซึ่งกำลังต้องพูดต่อไป

สิ่งที่ท้าทายที่สองคือนโยบายประเทศเพื่อนบ้าน วันนี้เราแบกรับภาระเพราะความเป็น Good International Citizen ของไทย ความที่เราเป็นคนที่มีจิตใจดีอยู่แล้ว เป็นคนที่เคารพเรื่องของสิทธิมนุษยชน สิ่งเหล่านี้ดีหมดแต่ภาระที่เรารับวันนี้ยิ่งใหญ่เหลือเกิน เราแบกรับภาระคนงานผิดกฎหมาย (Illegal Workers) หรือคนพลัดถิ่น (Displaced person) ทั้งหลายเป็นล้านคนจาก 3 ประเทศรอบบ้านเรา โรคที่หายไปจากประเทศไทยนานแล้วก็กลับมาใหม่ ไม่ว่าจะเป็นมาลาเรียหรือโรคเท้าช้าง กลับเข้ามาอย่างเต็มที่ ภาวะตรงนี้นอกจากเป็นเรื่องของอันตรายต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจแล้วยังเป็นภาวะต่อความมั่นคงอื่นด้วย ผมคิดว่าพูดแค่นี้ทหารคงเข้าใจ ว่าเรามีบุคคลซึ่งเราไม่รู้ว่ามีมาในรูปแบบไหน ที่แน่ ๆ ส่วนใหญ่คือคนจน มาอยู่เกือบล้านคน ส่วนใหญ่คือพม่า รองมาคือเขมร และลาว เราแบกรับภาระตรงนี้มากพอสมควร แล้วยังไม่พอ ที่เลวร้ายกว่านั้นคือชนกลุ่มน้อยที่เป็นเพื่อนของเราที่อยู่ตามชายแดน น้ำท่วมสองวันนี้ก็ตายไปหลายคน ทั้งหมู่บ้านมีอยู่หมื่นกว่าคน สองพันกว่าครอบครัว พูดไทยไม่ได้แต่อยู่มาเป็นสิบปีแล้ว นี่คือการที่เราแบกรับ และนโยบายประเทศเพื่อนบ้านที่เรามีการทดลองทำและแก้ไข (Trial and error) มาหลายประเทศจนมาถึงตอนนี้ นี่คือนโยบายที่ท้าทายและผมเองคิดวิธีแก้ แต่คงต้องคุยกันในวงเล็ก นี่คือนโยบายอีกอันหนึ่ง (Another challenge) ของเรา

สิ่งที่ท้าทายต่อไปคือโลกข้างหน้าเป็นโลกของสังคมฐานความรู้ แต่ว่าของเราอ่อนแอมากในวันนี้ เราจะพลิกอย่างไร ถ้าเราเดินธรรมดาไม่ทันหรอก วิ่งยังไม่ทันเลย ต้องคิดเทอร์โบไม่อย่างนั้นไม่ทัน ผมกำลังพยายามคิด ซึ่งไม่ง่าย เขาบอกว่าช่องว่างระหว่างประเทศที่ร่ำรวยกับประเทศที่ยากจนเมื่อก่อน 5 ต่อ 1 เดียวนี้ 390 ต่อ 1 และกำลังจะกว้างขึ้น เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เขาเรียนรู้เป็นเทคโนโลยีที่เราเองยังห่างไกลจากความเข้าใจ ระบบการศึกษาเราเสียไปหนึ่งช่วงอายุ (Generation) คือเราช้าต่อการเปลี่ยนแปลงไปหนึ่งช่วงอายุ ทำให้หนึ่งช่วงอายุเป็นช่วงอายุที่ได้

ระบบการศึกษาที่ต้องท่องจำ คิดบูรณาการไม่เป็น แล้วไม่ใส่ใจที่จะเรียนรู้และปรับปรุงตัวเองให้ทันสมัย วันนี้หลายคนอยู่ในสถานะที่ต้องเป็นทั้งผู้นำ หลายคนอยู่ในสถานะที่ต้องประสพสิทธิ์ ประสพความรู้ แต่ไม่ปรับปรุงความรู้ให้ทันสมัยให้กับตัวเอง และหลายคนชอบวิจารณ์ แต่ที่วิจารณ์ออกมานั้นเป็นคำวิจารณ์ที่เก่ามาก ที่ไม่ได้ปรับปรุงตัวเองให้ทันสมัยเลย แต่ให้การศึกษา (Educate) ต่อสังคม สังคมเข้าใจ (Perceive) ไปแล้วว่าสิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่ถูกต้อง ทั้ง ๆ ที่ตัวเองไม่ปรับปรุงตัวเองให้ทันสมัย นี่คือนิยามที่ท้าทายอีกอันคือว่า คำว่าสังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge Society) ข้างหน้า คือเรากำลังมีทรัพยากรจำนวนมากที่ไม่รู้ไม่รู้ แต่ขณะเดียวกันความรู้ใหม่ ก้าวกระโดดเร็วมาก คือสิ่งที่ท้าทายอีกสิ่งหนึ่ง (Another challenge) ของเรา ผมโยนให้ท่านไปคิด รุนใหม่อาจจะคิดต่อก็ได้ว่านี่คือสิ่งที่ท้าทายที่ยิ่งใหญ่ที่เราจะต้องเจอ

การเคลื่อนไหวของโลก การเมืองระหว่างประเทศกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เป็นการเคลื่อนไหวที่น่าติดตามมอง เพราะจริง ๆ แล้วมาจากระบบเดียวกันของภาคธุรกิจกับภาคประเทศ การบริหารเศรษฐกิจกับบริหารธุรกิจมีความคล้ายคลึงกันสูง ถ้าท่านเห็น แบบแผนออกมาจากอเมริกา เห็นบริษัทอเมริกาแบ่งตัวเองให้โตแล้วควบรวมกิจการ (Merger acquisition) นั่นคือเขาต้องการ Economy of scale แต่ขณะเดียวกันความลับไวของเขาสูงมาก คือเขามีทั้ง Economy of scale and Economy of speed แต่การเมืองระหว่างประเทศวันนี้เช่นกัน เกิดการรวมตัวของประเทศ ในภูมิภาค (Regional Grouping) เกิดการกีดกันทางการค้า (Trade block) เพราะต้องการ Scale อาเซียนเกิดขึ้นมาเพราะต้องการให้เป็น 500 ล้านคน ไม่ใช่ 63 ล้านคนหรือไม่ใช่ 3 ล้านคนหรือ 270,000 คน ต้องการ 500 ล้านคน ตรงนี้สิ่งที่ตามมาคือเรื่องของการค้าเสรี (Free trade) ความพร้อมของเราต้องเกิด เพราะต่อไประบบภาษีศุลกากรแทบจะเหลือศูนย์ ทุกประเทศต้องไปหาภาษีจากภาษี Consumption ในประเทศเป็นหลัก แต่ในขณะเดียวกันหนี้สินของประเทศที่กำลังพัฒนา นับวันจะมีแต่เพิ่มขึ้นเพราะลดไม่ได้ เพราะว่ายังต้องการใช้เงินในการลงทุนในสิ่งที่ขาดและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญเหมือนกับว่าวันนี้เรากำลังจะออกរបทางเศรษฐกิจ แต่ทหารที่ออกไปรบนั้นไม่ค่อยสบายกันเป็นส่วนใหญ่ที่แข็งแรงก็ขาดการฝึกฝน เคยยิงปืนสมัย ประยบ. 88 แต่วันนี้ท่านต้องมายิงปืนรุ่นใหม่ ๆ ก็ต้องมาฝึกกันใหม่ ต้องใช้อินฟราเรดยิง นี่คือนิยามที่เราต้องเผชิญที่ท้าทายมาก

ที่ผมพูดนี้ไม่ได้ให้ตกใจ ผมได้ทำการบ้านเรื่องนี้มาหลายปีแล้ว มีแนวทาง แต่ต้องยอมรับว่าเหนือและหนักร่น้อย ต้องทำ อยากจะให้ท่านไปช่วยคิดกันด้วย ในฐานะที่เป็นบุคลากรที่ถือว่ามีความพร้อมทั้งความรู้ ประสบการณ์ และมีคำว่าชาติอยู่ในตัว อีกสิ่งหนึ่งที่ผมพูด

หลายงานและอยากจะย้ำอีกครั้งคือ ประเทศเราเป็นประเทศเสรีประชาธิปไตย ระบบเศรษฐกิจเป็นระบบทุนนิยม คือใช้กลไกตลาดเสรีเป็นหลัก แต่คำว่าเสรีนั้นถ้าคนในชาติไม่มีคำว่า ผลประโยชน์ของชาติ (National Interest) อยู่ในใจ จะเหนื่อย เพราะการวิจัยก็ชัดเจนว่าประเทศที่ใช้ระบบลัทธิทุนนิยม (Capitalism) สำเร็จ 5 ประเทศหลัก คือมีส่วนประกอบ (Ingredient) ที่สำคัญคือความรู้ สึกนิยมชาติ ลัทธิชาตินิยม (Nationalism) แต่ของเราพอจะพูดถึงชาตินิยม (Nationalism) กลายเป็นพวกคลั่งชาติไป แปรรูปรัฐวิสาหกิจก็บอกว่าขายชาติ คือพวกนี้ต้องพูด ไม่พูดไม่ได้ ต้องพูดอย่างนั้น แต่ว่าผลประโยชน์ของชาติเป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จ และไม่ง่าย เพราะระยะหลังของเราภูมิคุ้มกันเราอ่อน (Immunity) แต่เราเริ่มเชื่อในช่วงที่ภูมิคุ้มกันเราอ่อน เพราะฉะนั้นลัทธิเฉพาะบุคคล การทำอะไรโดยไม่ตามใคร (Individualism) เลยเข้ามาแทนที่ชาตินิยมอย่างรุนแรง อันนี้เป็นการบ้านใหญ่ที่คนไทยทั้งประเทศต้องช่วยกันคิด นี่ท้าทายมาก ถามว่าเราหนีจากระบบลัทธิทุนนิยมได้ไหม หนีไม่ได้ครับ เพราะคุณชอบไม่ชอบคุณก็ต้องอยู่กับมัน เมื่อต้องอยู่กับมันต้องรีบสร้างต้องฉีควัคซีนตัวนี้เข้าไป คือผลประโยชน์ของชาติเป็นตัวตั้ง ถ้าตั้งตรงนี้ได้เมื่อไรตรงนั้นเราพอไหว แน่นนอนครับนอกเหนือจากเรื่องที่ผมห่วงใยเมื่อสักครู่นี้ แต่ปัญหาคือเรื่องตรงนี้เรื่องผลประโยชน์ของชาติเป็นเรื่องสำคัญ

เรื่องที่จะต้องนำห่วงอีกเรื่องคือระบบการปฏิรูปทั้งหลาย เมื่อสักครู่นี้เราพูดกันว่าปฏิรูปหลายอย่าง ความไม่พร้อม วันนี้รอพร้อมทำไม่ได้ ถ้าเมื่อไรเราบอกว่าพร้อมแล้วค่อยทำต้องรอชาติหน้า ไม่มีคำว่าพร้อม ไม่มีอะไรพร้อม ต้องทำทั้ง ๆ ที่ไม่พร้อม แล้วทำให้มันพร้อม เมื่อก่อนนี้เราเคยชินกันว่าต้องรอก่อน เรารอมาเป็นสิบ ๆ ปี ผมเป็นคนที่ย้ำพร้อมเกิน 55 เปอร์เซ็นต์ไป ผมดำเนินการเลย วันนี้คุณลองเอาลูกไปสอบเข้ามหาวิทยาลัย พอเข้าไปเรียบร้อยให้สอบเข้าได้ที่สุดท้ายอย่างไรก็เรียนได้เพราะต้องพัฒนาไปเรื่อย ๆ แต่ถ้ารอให้เก่ง ๆ ก่อนแล้วค่อยไปเข้ามหาวิทยาลัย ไม่ได้เข้าสักที เพราะทุกอย่างมีข้อจำกัด วันนี้เหมือนกันผมก็มองว่าอย่างเรื่องปฏิรูประบบราชการ ทำไมผมต้องรีบทำ ทำช้าก็ยิ่งช้าครับ เพราะวันนี้สิ่งที่ต้องแข่งขันกันในอนาคตมีอยู่ 2 คำ คือประสิทธิภาพและโปร่งใส วันนี้เราต้องยอมรับว่าประสิทธิภาพเราต่ำด้วยหลายสาเหตุ ความช้าเป็นเรื่องสำคัญที่ทำให้เรามีปัญหา เพราะฉะนั้นความเร็วต้องแม่นยำ อย่างพวกชักปืนเร็วยิงผิดเป้า ไปยิงพวกเดียวกันตาย เร็วอย่างนั้นไม่ดี เร็วแล้วต้องแม่นยำ จะแม่นยำก็ต้องมีความชำนาญ ความชำนาญก็คือประสิทธิภาพต้องสูง ประสิทธิภาพจะสูงก็ต้องปรับปรุงตั้งแต่เรื่องของคุณภาพ เรื่องกระบวนการ เพราะฉะนั้นระบบกระบวนการต่าง ๆ ต้องถูกปรับหมด วัฒนธรรมในการทำงานของระบบราชการต้องปรับใหม่หมด

ที่พูดนี้ยากมาก มีมาก แต่ต้องทำ เรื่องของระบบกฎหมายคงต้องปฏิรูปกันขนาดหนัก ท่านลองไปดูคนในคุกสิครับ ผมเชื่อว่าคนจำนวนมากติดคุกเพราะไม่ได้ทำความผิด เพราะเรามีปัญหาเรื่องระบบกฎหมาย ระบบของความยุติธรรมทางอาญา (Criminal Justice) มีปัญหาต้องแก้ไขมากและแน่นอน คนที่ทำความผิดแล้วลอยนวลอยู่นอกคุกมีมากกว่าคนที่ติดคุกและบริสุทธิ์นี้ก็ต้องแก้ และระบบกฎหมายก็เช่นกันครับ เป็นระบบที่ป้องกันไม่ให้คนจนได้มีโอกาสคนจนเป็นภาระของประเทศ แต่ต้องเปลี่ยนให้เป็นพลังของประเทศได้สองต่อครับ จากภาระเป็นพลัง เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็ทำท่ายาก เรื่องของระบบกฎหมายต้องแก้ เพราะกฎหมายของเราออกมาเป็นช่วง ๆ ถ้าพูดถึงกฎหมายพูดได้ยาว ผมก็พยายามพูดสั้น ๆ เรื่องของระบบการปฏิรูประบบเศรษฐกิจที่ ดร. ก้องเกียรติ ฯ พูดไปบ้างเมื่อสักครู่นี้ คือเราไม่มีการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ แต่เราไปปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งผิดครับ มันเป็นเงื่อนไขแรกเลย ก่อนจะปรับโครงสร้างหนี้ต้องปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ เราถึงจะแยกหมวดหมู่ของ NPLทั้งหลายออกมา แล้วก็เลือกซ่อมสิ่งที่ยังเป็นพลังของประเทศ สิ่งที่เป็นภาระของประเทศก็อาจจะรอไว้ก่อน ใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพราะเป็นเงื่อนไขแรกเลยครับ ต้องทำ Economic Restructuring ผมตั้ง TAMC มาตอนแรก ๆ ผมนึกว่าเขาเข้าใจ ก็ไม่เข้าใจ ต้องเสียเวลาไปพอสมควรต้องไล่กันใหม่

เรื่องระบบของการศึกษา วันนี้เราพูดถึงถึงโครงสร้าง เราพูดถึงเงินที่ต้องใช้อย่างมหาศาล แต่สิ่งที่ห่วงก็คือระบบการเรียนการสอนและหลักสูตร นั่นเป็นหัวใจสำคัญที่สุด โครงสร้างเรื่องเล็ก เรียนหลังคามุงจากก็ได้ถ้าสอนถูกต้อง สอนคิดเรียนห้องคิดแอร์ เรียนแล้วเด็กก็โง่ หลังคามุงจากเด็กก็ฉลาดได้ถ้าสอนถูกวิธี เราสนใจสิ่งที่จับต้องได้แต่เราไม่ได้สนใจสิ่งที่เป็นตัวขับเคลื่อนของการเปลี่ยนแปลง คือเรื่องพวกนี้สำคัญ สิ่งที่เป็นห่วงอีกอันคือสังคมในภาพรวม คือเราเป็นเมืองที่คนส่วนใหญ่ (Majority) เป็นพุทธศาสนา แต่หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าไม่ได้เป็นที่ลึกซึ้งในหมู่ชาวพุทธเท่าที่ควร นั่นก็คือว่าธรรมะกับชาวพุทธนั้นยังไม่ค่อยถึง เพราะฉะนั้นระบบการเผยแพร่ธรรมะหรือปรัชญาของพระพุทธเจ้าเป็นสิ่งที่สำคัญมาก แล้ววันนี้หนังสือทั้งหลายที่เขียน คำราทั้งหลายที่ออกมา กลับไปที่ปรัชญาของพระพุทธเจ้าทั้งนั้น

ล่าสุดผมเพิ่งอ่านหนังสือที่ออกมาปี 2002 เรื่อง Primal Leadership สิ่งที่เขาพูดเป็นเหมือนกับคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า คือพูดถึงเรื่องของธรรมชาติ ที่ท่านพระพุทธทาส ฯ บอกว่าธรรมะก็แปลว่าธรรมชาติ พระพุทธเจ้าใช้คำว่าเรื่องของการเดินสายกลาง หรือความสมดุล หรือทฤษฎีว่าด้วย Harmony แต่วันนี้สังคมไทยเราก่อนข้างจะตระหนักถึงปรัชญาหรือธรรมะของพระพุทธเจ้าน้อยมาก อันนี้ต้องคิดกันช่วยกันว่า ทำอย่างไรถึงจะให้ธรรมะหรือปรัชญาของพระพุทธ

เจ้านั้นเข้าไปในหัวใจของคนไทยมากขึ้นกว่านี้ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงนั้นก็แน่นอนเหมือนปรัชญาของพระพุทธเจ้า เพราะฉะนั้นวันนี้เราจะต้องแก้ปัญหาทั้งหมดคือเรื่องของสังคม เศรษฐกิจ ความมั่นคง การยืนอยู่กับกระแสโลกาภิวัตน์ให้ได้ เรื่องสังคมฐานความรู้ที่จะต้องเป็นให้ได้ เรื่องของกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย ทำอย่างไรให้คนไทยรักเรียน ท่านเชื่อไหมว่าผมสำรวจว่าคนไทยรู้ข่าวสารจากไหนมากที่สุด ปรากฏว่ามาจากโทรทัศน์ 80 % มาจากสื่อสิ่งพิมพ์ 10 % สังคมไทยเป็นสังคมฟังไม่ใช่สังคมอ่าน ตรงนี้ต้องกระตุ้นเตือน (Provoke) มีของท้าทายมาก

ที่พูดนี้ห้ามอ่อนใจนะครับ คิดไว้หมดแล้วว่าจะต้องทำอะไรบ้างแต่ต้องใช้เวลาแล้วที่พูดนี้ก็ไม่ใช่ว่าจะขอยุ่ยาวนานเหนียวครับ เพียงแต่ว่ามันเป็นสิ่งที่จะต้องทำต่อเนื่องและช่วยกันทำ ทุกฝ่ายต้องช่วยกันแต่เราต้องมองเห็นปัญหาร่วมกัน แล้วผมจะเป็นคนบอกธงให้รู้ว่าเราจะไปตรงนี้แล้วเราไปด้วยกัน และแน่นอนครับคนรุ่นต่อไปก็ต้องรับแนว เราต้องวางแนวคิดให้ไปในทางเดียวกัน เมื่อเราเห็นตรงกันแล้วผมคิดว่าทุกคนรักชาติ ทุกคนรักพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทุกคนอยากทำ ผมเชื่อว่า วปอ.หรือ ปรอ.จะเป็นทรัพยากร (Source) ที่สำคัญในการที่จะช่วยกันระดมความคิด ระดมพลังให้เราแก้ปัญหาของชาติซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรัง ต้องยอมรับว่าปัญหาหลายปัญหาเราช้าในการทำ แต่ลงมือวันนี้ดีกว่าไม่ลงมือ ช้าอย่างไรก็ต้องทำเพราะว่าเราหนีไม่ได้ เราต้องทำให้ได้ ผมคนเดียวทำไม่ได้ ต้องช่วยกันทั้งภาครัฐภาคเอกชน อย่างเมื่อสักครู่นี้ผมโยนคำถามไปให้เห็นว่า GDP เป็นงบประมาณแผ่นดินเพียงแค่ว่า 18 – 19 % เท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นภาคเอกชนภาคประชาชนสำคัญ ทุกคนเวลานี้ต้องปรับตัวเองใหม่หมด จากกระบวนทัศน์ (Paradigm shift) ที่ท่านเห็นได้จากระบบการศึกษา มันเป็นกระบวนทัศน์ที่เปลี่ยนหมดทุกมิติ ราชการต้องแปรตัวเองจากเป็นผู้ตั้งกฎผู้วางระเบียบ (Regulator) มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) เหมือนครูที่เป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ก็ต้องเปลี่ยนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวก เพื่อให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางแทน เหมือนกันวันนี้ที่ท่านบอกว่าให้ประชาชนมีส่วนร่วมแน่นอนครับ รัฐบาล ข้าราชการก็กลายเป็นผู้อำนวยความสะดวกเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม ประชาชนได้แสดงออกอย่างเต็มที่ ทฤษฎีบรรทัดสุดท้ายคือการปลดปล่อยพลังสมอง (Release Brain Power) นั่นเอง ถ้าเมื่อไรท่านคิดว่า ในห้องนี้สมมติผมบอกว่าผมจะคิดคนเดียวนะ ท่านไม่ต้องคิดนะ ผมเก่งแค่ไหนก็ไม่มีทางสู้พวกท่านทั้งหลายรวมกันคิดได้ เพราะฉะนั้นพลังสมองสำคัญ เรามีพลังสมองเป็นจำนวนมาก แต่เรากดมันไว้ เพราะฉะนั้นวิธีที่ดีที่สุดคือปลดปล่อยพลังสมองตัวนี้ออกมาให้ได้ เมื่อออกมาได้ ทุกคนช่วยกันคิดช่วยกันทำ รับรองว่าไปได้ดีกว่า วันนี้ผมได้กระจายงานให้ท่านรองนายกรัฐมนตรี

ให้รัฐมนตรีทุกคน ผมเองแทบจะไม่ต้องทำอะไรมาก เพราะต้องคิด ต้องช่วยคิดต้องช่วยแก้ปัญหา และช่วยเร่งการแก้ปัญหา เพราะฉะนั้นรองนายกรัฐมนตรียุคผมนี้เหนื่อยทุกคน ผมเชื่อว่าท่านพลเอกชวลิต ฯ วันนี้ท่านเหนื่อยมาก เพราะผมมีอะไรผมก็มอบท่าน เพราะฉะนั้นท่านงานมากที่สุด ท่านก็กรุณาช่วยผมตลอด ทุกคนงานมาก

หวังว่าวันนี้ผมมอบการบ้านให้ท่านทั้งหลายในฐานะที่เป็นนักศึกษา วปอ. ปรอ. ในฐานะที่ท่านห้วงบ้านเมือง ท่านได้เข้ามาคิดถึงความมั่นคงของประเทศแล้ว ท่านต้องคิดความมั่นคงมากกว่ามิติเดิม ๆ เป็นมิติที่ต้องคิดวันนี้คือความมั่นคงของชาติ (National Security) อย่างแท้จริง คือต้องกลับไปที่คนไทยทั้ง 63 ล้านคน ทำอย่างไรให้คนไทย 63 ล้านคนที่เข้มแข็ง นั่นคือความมั่นคงที่แน่นอนที่สุด ขอขอบคุณที่ให้เกียรติ และขอขอบคุณในความพยายาม(Effort)ทั้งหลายที่ท่านได้ทำจนออกยุทธศาสตร์มา สวัสดิ์ครับ